

Υποθετικός διάλογος Παπανδρέου-Όμπάμα

του Νικ. Λ. Γ. Λιναρδάτου

«**Η** Αθήνα επιδιώκει να πείσει την Ουάσιγκτων ότι μπορεί να λειτουργήσει ως αξιόπιστος εταίρος στην εύρύτερη περιοχή, ότι μπορεί να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στην περιοχή των Βαλκανίων, της Μέσης Ανατολής και γενικότερα της ΝΑ Μεσογείου». Δεν πρόκειται για καλαμπούρι. Είναι η κατακλείδα σχετικού με την επίκαιρη επίσκεψη του Έλληνα πρωθυπουργού στην Ουάσιγκτων ρεπορτάζ στην «Καθημερινή» της 26ης Φεβρουαρίου.

Τά τρία σοβαρά και επείγοντα προβλήματα εξωτερικών σχέσεων του προέδρου Μπαράκ Όμπάμα είναι, κατά τον πολιτικόν επιστήμονα και γεωστρατηγικό Ζμπίγιεβ Μπρζεζίνσκι, άλλοτε σύμβουλο έθνικης ασφάλειας του προέδρου Κάρτερ, όπως αναλύονται στο έγκυρο περιοδικό Foreign Affairs (Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2010): η 'Ισραηλο-παλαιστινιακή διαμάχη· οι πυρηνικές φιλοδοξίες του 'Ιράν· η Αφγανο-πακιστανική πρόκληση. Θέμα: τί και πώς μπορούμε να συνεισφέρουμε για να διεκδικήσουμε, ως αντάλλαγμα, την υποστήριξη των Αμερικανών σε δικά μας σοβαρά προβλήματα.

Τό πρώτο. Η τοποθέτησή μας στο Μεσανατολικό Ζήτημα υπήρξε υπό τις πασοκικές κυβερνήσεις άπερίσκεπτα μεροληπτική υπέρ των Παλαιστινίων· των Άράβων γενικότερα. Αγάπες και λουλούδια. Φιλιά με τον Άραφάτ· έναγκαλισμοί (horrendum visu). Τό κράτος του 'Ισραήλ επί τέλους αναγνωρίσθηκε de jure από την κυβέρνηση Μητσοτάκη· σαράντα δύο χρόνια μετά την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας του. Προχτές άκόμα, ύποδοχές, γεύματα, τιμές για τον πρόεδρο της Παλαιστινιακής άρχης Μαχμούντ Άμπάς· ύπερβολές. Σήμερα με την όξυνση των σχέσεων Τουρκίας - 'Ισραήλ (-ΗΠΑ;) δημιουργείται ένα νέο διεθνές περιβάλλον στην περιοχή. Ποιό ρόλο παίζουμε; Ποιές είναι οι θέσεις μας; Ο κ. Δημήτρης Δρούτσας θά τις καθορίσει; Δεν θά έπρεπε να χαραχθεί έναία έθνικη στρατηγική; Με την άναθεώρηση του Συντάγματος του 2001 (άρθρο 82) και τον νόμο 3132/2003 συνεστήθη τό Έθνικό Συμβούλιο Έξωτερικής Πολιτικής· «όργανο συμβουλευτικό της Κυβέρνησης επί θεμάτων σχετικών με τό στρατηγικό σχεδιασμό της έξωτερικής πολιτικής». Έργο του ΠΑΣΟΚ. Γιατί τό περιφρονεί άγνοώντας το τώρα;

Οι πυρηνικές φιλοδοξίες του 'Ιράν. Η θεοκρατία της χώρας τρέφει προφανώς κοσμοκρατορικές φιλοδοξίες. Για την πραγματοποίηση των οποίων έχει καταδικάσει τον λαό της σε φριχτή άνελευθερία και κακομοιριά. Είναι άστείο να πιστεύει κανείς ότι μπορούμε να έπηρεάσουμε τις εκεί έξελίξεις. Η άπειλούμενη όμως ανάπτυξη πυρηνικών όπλων από τό 'Ιράν μάς άφορα έμμεσα. Άπόσπασμα από πρό τετραετίας κείμενό μου: «Γιά την Ελλάδα πυρηνικός έξοπλισμός του 'Ιράν θά έχει ιδιαίτερα επικίνδυνες συνέπειες. Διότι τό 'Ιράν, χωρίς την παραμικρή άμφιβολία, θά ακολουθήσει η Τουρκία, με την άνοχη, άν όχι με την ένθάρρυνση των Δυτικών χωρών... Οι δύο χώρες ... επιδιώκουν να καταλάβουν τή θέση ήγετικής περιφερειακής δυνάμεως...» («Έστία», 16 Μαΐου 2006). Σήμερα αυτά είναι κοινή παραδοχή. Έμεις τί κάνουμε; Τί λέει ό πρωθυπουργός στον Άμερικανό πρόεδρο;

Τό τρίτο πρόβλημα. Η σύγκρουση στο Άφγανιστάν. Τόν περασμένο Δεκέμβριο ό πρόεδρος Όμπάμα άνακοίνωσε την ένίσχυση των ΝΑΤΟϊκών (κατά 55% Άμερικανικών) δυνάμεων στο Άφγανιστάν με άλλες 30.000 Άμερικανούς στρατιώτες και έζήτησε άνάλογη ένίσχυση από τις χώρες, οι όποιες συμμετέχουν στην ISAF (International Security Assistance Force). Οι έπιχειρήσεις στο Άφγανιστάν με τή βούλα του Συμβουλίου Άσφαλείας (άπόφαση S/RES/1386/31 Μαΐου 2001. Ακολουθούν άλλες όχτώ άποφάσεις). Συμμετέχουν σαράντα χώρες. Μεταξύ αυτών οι φιλειρηνικές και ουδέτερόφιλες Δανία, Νορβηγία και Σουηδία με 1.660 άνδρες άθροιστικά. Οι γειτονικές μας Άλβανία, πΓΔΜ (Σκόπια), Βουλγαρία, Ρουμανία με 1.905 (165 της πΓΔΜ). Η Τουρκία με 1.755. Έμεις με 130, πού έμειώθηκαν σε 15 (βοηθητικούς στο άεροδρόμιο και σε νοσοκομεία). Άπώλειες σε νεκρούς: Δανοί 31, Ρουμάνοι 11, Νορβηγοί 5, Σουηδοί 4, Τουρκοί 2 (πηγή: ISAF/website).

Μήπως άποφάσισε τό Έπουργικό Συμβούλιο (άποτελεί την κυβέρνηση, άρθρο 81 του Συντάγματος) τί θά πει, τί θά προτείνει, τί (άν έρωτηθεί) θά άπαντήσει ό πρωθυπουργός στον Όμπάμα; Συγγνώμη· μου διεέφυγε· συνεδρίασε για να δώσει στους προέδρους των άνωτάτων δικαστηρίων πέντε λεπτά της ώρας, μέσα στα όποια να άναπτύξουν τις άπόψεις τους περί της καταστάσεως της δικαιοσύνης. Στις συνεδριάσεις του ύπουργικού συμβουλίου (ψευδοshow με καλεσμένους στάρ -ώς τώρα- τον Συνήγορο του Πολίτη, τον αντιπρόσωπο της

Διεθνούς Διαφάνειας, τον Αρχιεπίσκοπο, τους άνώτατους δικαστές) αναβιώνει τό παρδαλό κατόικι· και καταισχύνεται η κυβερνητική σοβαρότητα.

Καταλήγω με μία άπορία: Τί θά μπορούσε να άπαντήσει ό Έλληνας πρωθυπουργός, εάν ό Άμερικανός πρόεδρος του έθετε την έξης έρώτηση: «Έπιατε, κύριε Πρωθυπουργέ, and I quote "προχτές στην 'Ινδία είχα την εύκαιρία να συζητήσω την άναβίωση μίας παλιάς πρωτοβουλίας, της πρωτοβουλίας των Έξι, για τον άφοπλισμό σε παγκόσμιο επίπεδο...". Έννοείτε ότι η Έλλάς σχεδιάζει να άποχωρήσει από τό ΝΑΤΟ; Συνάπτει σύμφωνο με την 'Ινδία, την Άργεντινή, τό Μεξικό, την Τανζανία, τή Σουηδία (του Ούλοφ Πάλμε); Αυτόι ήταν οι έταίροι του πατέρα σας στην πρωτοβουλία των Έξι. Μας είχε ένοχλήσει τότε πάρα πολύ. Από τότε έχει άρχισι μία κάποια παγωμάρα στις σχέσεις των χωρών μας. Ένδεικτικά η πολιτική αυτή είχε έκφρασει ως "ΕΟΚ και ΝΑΤΟ τό ίδιο συνδικάτο", "Έξω οι βάσεις του θανάτου"· ως έπίσκεψη, έπίσημη με τυμπανοκρουσίες, στον Πολωνό κομμουνιστή δικτάτορα στρατηγό Γιαρουζέλσκι· ως ύποστήριξη της σοβιετικής θέσεως στο θέμα της καταρρίψεως του κορεατικού Boeing 747 (πτήση KAL 007). Μου λένε οι σύμβουλοί μου ότι, σύμφωνα με σχετική έκθεση της πρεσβείας μας στην Αθήνα, όσοι σας άκουσαν στην όλομέλεια του κοινοβουλίου σας την 8η Φεβρουαρίου, όπου έγινε πανηγυρικά η δήλωση αυτή, καθώς και όσοι σας έδιάβασαν στις έφημερίδες έμειναν άφωνοι· βουβοί. Καμία κουβέντα· κανένα σχόλιο. Ζητώ συγγνώμη πού άνακινώ τό θέμα. Άλλά θά με ένδιέφερε η άπάντησή σας».

Σχόλιο του γραφιά αυτού του κειμένου: Καημένο 'Ιονέσκο! Έφυγες ένωρίς!